Commissie voor de
milieueffectrapportage

Verbinding A8/A9

Tweede tussentijds toetsingsadvies over het milieueffectrapport

26 september 2017 / projectnummer: 2977

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Holland, de Vervoerregio Amsterdam[1] en de gemeenten Zaanstad, Uitgeest, Heemskerk, Beverwijk en Velsen willen de bereikbaarheid en de leefbaarheid rondom de woongebieden van Krommenie, Wormerveer en Assendelft verbeteren en zien daarbij een nieuwe wegverbinding tussen de A8 en de A9 als kansrijke oplossing. In een eerste fase zijn zeven alternatieven onderzocht. Vervolgens hebben zij ervoor gekozen om drie alternatieven verder uit te werken in een tweede fase plan-MER (hierna: eindrapport).[2] De provincie heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie')[3] gevraagd om dit eindrapport te toetsen. In dit advies spreekt de Commissie zich uit over de juistheid en de volledigheid van het eindrapport.

Figuur 1 Alternatieve tracés voor de verbinding A8-A9

Het eindrapport is een helder en overzichtelijk rapport dat wordt onderbouwd met omvangrijke bijlagen. Begin 2017 heeft het college van Gedeputeerde Staten op basis van het Voorkeursontwerp[4] besloten om voor elk van de drie alternatieven één specifieke variant uit te werken. De bijbehorende ontwerpboeken geven duidelijk aan welke andere oplossingen daardoor zijn afgevallen en om welke reden. Uit het rapport blijkt dat al deze varianten op bereikbaarheid en leefbaarheid positief scoren.

---

1 Voorheen Stadsregio Amsterdam.

2 Eindrapport planMER, Verbinding A8-A9, Planstudie, 2e fase, Anteagroup, 9 juni 2017.

3 De samenstelling en werkwijze van de werkgroep van de Commissie m.e.r. en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, via de link 2977 of door dit nummer op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

4 Zie Planstudie Verbinding A8-A9, Voorkeursontwerp voor de drie alternatieven: het Nulplusalternatief, het Golfbaanalternatief en het Heemskerkalternatief, Provincie Noord-Holland, 5 januari 2017.

Waarom m.e.r. en advies door de Commissie?
Om de keuze voor een voorkeursalternatief te onderbouwen, hebben de initiatiefnemers ervoor gekozen om een Planstudie met bijbehorend plan-MER op te stellen. Het voorkeursalternatief zal vervolgens worden uitgewerkt in een inpassings- of bestemmingsplan. Ter onderbouwing hiervan zal een project-MER worden opgesteld.
Bevoegd gezag voor het vaststellen van de Planstudie is het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland. Het college heeft de Commissie gevraagd om het eindrapport te toetsen. Eerder heeft het college de Commissie ook gevraagd om een advies te geven over de inhoud van het op te stellen MER[5] en een tussentijds advies over de onderbouwing van de keuze voor de uit te werken alternatieven.[6]

Oordeel
De Commissie is van oordeel dat het eindrapport de essentiële milieu-informatie bevat om een besluit te kunnen nemen over een voorkeursalternatief voor de verbinding A8-A9 waarin het milieubelang volwaardig wordt meegewogen.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe, waarbij ze achtereenvolgens in gaat op de punten die in haar tussentijdse advies ook aan de orde zijn gekomen.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Keuze voor uit te werken alternatieven

Om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen bij de keuze voor een voorkeursalternatief voor de verbinding A8-A9, is de haalbaarheid en effectiviteit van mogelijke mitigerende maatregelen en ontwerpvarianten van groot belang. Om die reden had de Commissie in haar eerdere advies geadviseerd om eerst de alternatieven te optimaliseren door beschikbare en realistische mitigerende maatregelen toe te passen en ze vervolgens met elkaar te vergelijken. In het Voorkeursontwerp en de bijbehorende ontwerpboeken zijn voor het Nulplus-alternatief, het Golfbaanalternatief en het Heemskerkalternatief de verschillende ontwerpvarianten en mogelijke mitigerende maatregelen beschreven. Het college heeft aangegeven dat nog nader onderzoek loopt naar mogelijke mitigerende maatregelen van de geluidhinder op de woonwijk Broekpolder.
In de ontwerpboeken is aangegeven waarom bepaalde ontwerpvarianten en mogelijke mitigerende maatregelen zijn afgevallen. De optimalisatie van de drie alternatieven heeft dus al plaatsgevonden. De haalbaarheid van maatregelen is daarbij ook meegenomen. Daarmee is voorkomen dat een alternatief gelet op een specifieke maatregel (bijvoorbeeld een tunnel) qua milieueffecten heel positief scoort, terwijl deze maatregel later niet effectief of haalbaar blijkt te zijn (bijvoorbeeld vanwege de extreem hoge kosten). Op deze manier zijn de drie alternatieven op zorgvuldige wijze met elkaar vergeleken.

---

5 Advies trechtering alternatieven en afbakening belangrijkste milieuaspecten, 27 november 2014, rapportnummer 2977-07.

6 Tussentijds toetsingsadvies over het milieueffectrapport, 6 juli 2016, projectnummer: 2977.

Hierbij past één kanttekening. In het Nulplusalternatief is gekozen voor een viaduct in plaats van een verdiepte ligging waar in het eerste fase plan-MER nog sprake van was. Vergeleken met een verdiepte ligging heeft een viaduct aanzienlijke negatieve visuele effecten.
In de visualisaties is gekozen voor een visueel aantrekkelijke maar ook dure variant voor het viaduct. Het is niet duidelijk of de keuze voor dit type viaduct is meegenomen in de keuze voor de ontwerpvariant in het ontwerpboek. Als in het ontwerp is uitgegaan van een visueel minder aantrekkelijk viaduct, betekent dit dat de effecten op dit aspect zijn onderschat.

2.2 Effectbeoordeling

Algemeen
Anders dan de Commissie adviseerde, heeft het bevoegd gezag ervoor gekozen om in de effectbeoordeling van het eindrapport de verschillende milieuaspecten niet te wegen. Achtergrond van dit advies van de Commissie is dat hiermee expliciet wordt gemaakt welke milieuaspecten het bevoegd gezag vooral van belang acht, zodat inzichtelijk is waarom bepaalde milieuaspecten meer of minder aandacht krijgen.
In plaats daarvan heeft de provincie ervoor gekozen om deze weging, vanwege haar politiek-bestuurlijke karakter, pas bij het maken van de keuze voor het voorkeursalternatief te doen. Omdat de Commissie meent dat de beoordeling van de milieueffecten objectief is weergegeven, kan zij zich vinden in de keuze van de provincie om de weging pas bij de alternatievenkeuze te laten plaatsvinden.

Toekomstbestendigheid
De aanpassing van de verbinding A8-A9 moet vanzelfsprekend in het licht van op stapel staande ontwikkelingen worden bekeken. Hiermee wordt voorkomen dat het voornemen alleen op de korte termijn effect heeft. Daarom adviseerde de Commissie om de verwachte toename van de verkeersintensiteiten als gevolg van de aangekondigde aanpassing van het klaverblad bij Zaandam mee te nemen.
Uit het eindrapport blijkt het weggedeelte van de A8 tussen het klaverblad en de N246 maatgevend te zijn voor de verkeersintensiteit op de verbinding A8-A9. Daarmee is voldoende duidelijk geworden dat de eventuele aanpassing van het klaverblad geen wezenlijk effect zal hebben op de effectiviteit van het voornemen en dus de toekomstbestendigheid niet negatief beïnvloedt.

Gezondheid
Het eindrapport laat duidelijk zien dat de doelstelling van 10% afname van Daly's[7] als gevolg van luchtkwaliteit voor het deelgebied Krommenie en Assendelft bij lange na niet wordt gehaald. De luchtkwaliteit is voor gezondheid dan ook geen onderscheidend kenmerk. De luchtkwaliteit wordt vooral bepaald door de heersende achtergrondconcentratie. Een toe- of afname van verkeer heeft slechts beperkt invloed op de luchtkwaliteit.
Anders dan in het MER in de eerste fase is het studiegebied in het eindrapport beperkt tot dat gebied waar relevante effecten te verwachten zijn. Het onderzoek richt zich op de eerstelijns bebouwing waar de effecten het grootst zijn en kijkt daarnaast naar mogelijke effecten op de tweedelijns bebouwing.
De Commissie concludeert dat het onderzoek daarmee zorgvuldig is uitgevoerd.

[7] Daly staat voor Disability-adjusted life years.

Natuur

Sinds de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming op 1 januari 2017 zijn de zogenoemde beschermde natuurmonumenten komen te vervallen. Dit betekent dat het beschermde natuurmonument Ham-Crommenije in het plangebied niet meer als zodanig wordt beschermd, maar onderdeel is geworden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN).
In de oplegnotitie natuur is ook aangegeven dat plaatselijk op het natuurnetwerk sprake kan zijn van hoge stikstofbelasting en waar dit het geval is. De Commissie beveelt aan om te kijken of mitigerende maatregelen kunnen worden genomen om negatieve effecten op stikstofgevoelige natuur in deze gebieden te voorkomen.

Externe veiligheid

Voor de beoordeling van de externe veiligheidsrisico's is gebruik gemaakt van een rapport dat een jaar oud is. Dit rapport maakt geen onderscheid tussen het Heemskerkalternatief en Golfbaanalternatief, maar heeft deze samengevat als één alternatief.[8]
Andere onderliggende rapporten kennen een oplegnotitie waarin is aangegeven waarom het rapport nog actueel is. Hoewel de Commissie niet verwacht dat actualisatie tot andere resultaten leidt, beveelt zij aan om aan te geven in hoeverre de gegevens waarvan gebruik is gemaakt in het externe-veiligheidsrapport nog actueel zijn.

[8] De Commissie wijst erop dat in de legenda van figuur 5.2 in dit rapport de bundeling van Alternatief 3,4 en 5 is verwisseld met Alternatief 2.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Hoe toetst de Commissie?
De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het milieueffectrapport de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. De werkgroep bezoekt hierbij ook het gebied waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de werkwijze van de Commissie vindt u op: http://www.commissiemer.nl/advisering/watbiedtdecommissie

Wie zit er in de werkgroep?
Bij dit project bestaat de werkgroep uit:
Eugène de Beer
Gijs Hoevenaars (secretaris)
Tom Smit (voorzitter)
Jan Termorshuizen
Nico de Vries

Wat is het besluit waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld?
Voorkeursalternatief voor de weqverbindinq A8-A9.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?
Voor alle activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, moet in Nederland een milieueffectrapport worden opgesteld. De bijlagen C en D bij het Besluit m.e.r. http://www.commissiemer.nl/regelgeving/besluitmer geven aan wanneer dit het geval is. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om de activiteit C1.2. Ook wordt het rapport opgesteld vanwege de Passende beoordeling die nodig is vanwege mogelijke effecten op Natura 2000 -gebieden.

Wie besluit over Verbinding A8/A9?
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland zijn bevoegd gezag.

Wie neemt het initiatief?
Provincie Noord-Holland, de gemeenten Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest, Velsen en Zaanstad en de Vervoerregio Amsterdam.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?
De Commissie is door de provincie Noord-Holland niet in de gelegenheid gesteld om zienswijzen en adviezen bij haar advies te betrekken.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?
U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer 2977 in te vullen in het zoekvak.

Bezoekadres
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

Postadres
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl